

De basisbeurs, wat houdt dat in?

Voordat de basisbeurs weer werd ingevoerd waren studenten afhankelijk van het leenstelsel, waar gebruik van werd gemaakt tussen 2015 en 2023, de generatie studenten van het leenstelsel wordt de 'pechgeneratie' genoemd. Maar waarom worden zij zo genoemd? En wat houdt de terugkeer van de basisbeurs in?

Voor het jaar 2014 werd er al gebruikgemaakt van de basisbeurs, maar deze werd in 2015 afgeschaft. Waarom? Omdat het leenstelsel te duur en onrechtvaardig was, want studenten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs hebben later vaak een hoger inkomen. 'De bakker betaalt mee aan de studie van de advocaat' zo luidde het argument (**Marten van Wier, 2023, p. 7**). Maar daar zijn ze nu dus op teruggekomen, omdat de schulden die de studenten opbouwen slecht zijn voor de mentale gezondheid van studenten, ook gaan er door het leenstelsel minder mensen van het mbo naar het hbo, omdat ze bang zijn voor schulden.

De 'pechgeneratie' is de generatie studenten die onder het leenstelsel begonnen met studeren (dus tussen 2015 en 2023), leden van deze generatie krijgen geen basisbeurs (tenzij ze nu nog studeren, dan krijgen ze die vanaf nu), maar een tegemoetkoming van 1436 euro, met als voorwaarde dat ze binnen 10 jaar hun diploma hebben gehaald. (**Marten van Wier, 2023**).

Dat de basisbeurs terugkomt, is heel positief, volgens Elisa Weehuizen (22), voorzitter van de LSVb (Landelijke Studenten Vakbond). Tegen het leenstelsel is namelijk een campagne opgezet door de vakbond, de campagnenaam luidde: #NietMijnSchuld. Het doel was de basisbeurs terug te krijgen. Dat is ze dus gelukt! Maar ze zijn nog niet helemaal tevreden, want de compensatie voor de 'pechgeneratie' is niet zo groot. Ook zijn de bedragen voor de heringevoerde beurs niet hoog genoeg, vinden ze. Als hbo- of wo- student kun je aanspraak maken op een basisbeurs van 110,30 euro per maand als je thuiswonend student bent, of 439,20 euro per maand als je uitwonend bent. De beurs voor uitwonende studenten is gestegen met 164,30 euro per maand, vanwege de inflatie. Maar de vraag is hoelang dat zo blijft. Volgens Elisa is het door deze lage bedragen nog steeds onmogelijk om schuldenvrij te studeren, vooral door de stijgende energiekosten, en de hoge huurprijzen.

Er zijn ook studenten waarvan de ouders niet kunnen bijdragen aan de studiekosten, voor hen is er een aanvullende beurs van maximaal 416 euro per maand beschikbaar. Ook deze beurs is een gift als je binnen tien jaar je diploma haalt. Haal je dat niet, dan moet je het complete bedrag, plus rente, terugbetalen. (**Leo van Marrewijk 2023**)

Hoe komen studenten dan rond, zonder in de schulden te raken? Jelmer Kopers (21) deed dat door eerst een jaar in de supermarkt te gaan werken, om zo te sparen voor zijn studie. Hij woont nog bij zijn ouders, maar zelfs dan moet hij nog

werken om niet te hoeven lenen. Als hij op kamers wil, moet hij gaan lenen, en dat wil hij niet. Het is dus heel moeilijk om te studeren zonder schulden op te bouwen.
(Kammer & Stefanovski 2023)

Daarom is de terugkeer van de basisbeurs is heel fijn voor studenten, maar lost het lang niet alle problemen op, omdat het niet genoeg is voor studenten om van rond te komen. Ook heeft de 'pechgeneratie' nog steeds pech, omdat zij een mager bedrag krijgen als tegemoetkoming voor hun studietijd onder het leenstel.

Bronnenlijst:

Kammer, K. & Stefanovski N. (2023, 22 september). Basisbeurs goed nieuws voor nieuwe studenten, maar lenen en bijbaan blijven noodzaak. *NRC*, p.11

van Marrewijk L. (2023, 4 september) Zorgeloos studeren met basisbeurs niet voor iedereen weggelegd: 'ouders met geld nodig' *Algemeen Dagblad*, p. 15

van de Wier M. (2023, 18 juni) De basisbeurs terug na acht jaar. Wie krijgt wat? *Trouw*, p.7